BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 30 april 1996

inzake Duitse steunmaatregelen ten behoeve van de kolenindustrie voor de jaren 1995 en 1996

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(96/560/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op Beschikking nr. 3632/93/EGKS van de Commissie van 28 december 1993 tot vaststelling van een communautaire regeling voor de steunmaatregelen van de Lid-Staten ten behoeve van de kolenindustrie [1], inzonderheid op artikel 2, lid 1, en op artikel 9,

Overwegende hetgeen volgt:

I

Bij brief van 5 oktober 1995 heeft Duitsland de Commissie overeenkomstig artikel 9, lid 1, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS in kennis gesteld van de steunmaatregelen die het voornemens is voor de jaren 1995 en 1996 ten behoeve van de steenkoolindustrie te treffen. Bij brieven van, respectievelijk 6 december 1995, 18 december 1995 en 23 februari 1996 heeft Duitsland de door de Commissie gevraagde aanvullende informatie verstrekt.

Overeenkomstig Beschikking nr. 3632/93/EGKS spreekt de Commissie zich over de volgende financiële maatregelen uit:

— 2 708,5 miljoen DM steun voor 1995 en 2 539,2 miljoen DM steun voor 1996 voor de afzet van steenkool en cokes aan de ijzer- en staalindustrie van de Gemeenschap naast een financiële maatregel ten behoeve van de onderneming Saarbergwerke AG ten bedrage van 118,4 miljoen DM voor 1995 en 118,4 miljoen DM voor 1996 in het kader van een grootboekvordering ten laste van de overheidsbegrotingen;

— 7 500 miljoen DM steun voor betalingen in 1996 aan de Duitse steenkoolindustrie in het kader van de vijfde Wet inzake de elektriciteitswinning uit kolen („fünfte Verstromungsgesetz") van 12 december 1995 [2];

— 97 miljoen DM steun voor 1996 voor het behoud van het ondergronds werkend personeel („Bergmannsprämie");

— 200 miljoen DM steun voor 1996 ter dekking van buitengewone lasten ten behoeve van de ondernemingen Ruhrkohle AG, Saarbergwerke AG, Gewerkschaft Auguste Victoria, Sophia Jacoba GmbH en Preussag.

De door de Duitse Regering ten behoeve van de steenkoolindustrie geplande financiële maatregelen voldoen aan het bepaalde in artikel 1, lid 1, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS. Bijgevolg moet de Commissie deze maatregelen overeenkomstig artikel 9, lid 4, aan de algemene doelstellingen en criteria van artikel 2 en de concrete criteria van de artikelen 3 en 4 van genoemde beschikking toetsen. Overeenkomstig artikel 9, lid 6, van die beschikking beoordeelt de Commissie of de maatregelen verenigbaar zijn met het moderniserings-, rationaliserings- en herstructureringsplan ten aanzien waarvan de Commissie bij haar Beschikking 94/1070/EGKS [3] een positief standpunt heeft ingenomen.

II

De financiële maatregelen van Duitsland ten behoeve van de steenkoolindustrie op grond van artikel 3 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS beperken zich met ingang van 1996 tot de cokeskolensteun, de steun voor steenkool voor de elektriciteitsproduktie en de „Bergmannsprämie".

Zoals in de mededeling van 5 oktober 1995 werd uiteengezet, wordt voor de periode 1995-1997 in totaal en maximaal 8 065 miljoen DM cokeskolensteun toegekend, waarvan 5 010 miljoen DM door de Duitse Regering en 2 700 miljoen DM door de deelstaat Noordrijn-Westfalen. De Duitse Regering verlaagt haar bijdrage van 1 760 miljoen DM voor het begrotingsjaar 1995 tot 1 650 miljoen DM voor het begrotingsjaar 1996 en vervolgens tot 1 600 miljoen DM voor het begrotingsjaar 1997. De

[1] PB nr. L 329 van 30. 12. 1993, blz. 12.
[2] Bundesgesetzblatt (BGBl.) van 16. 12. 1995, blz. 1638.
[3] PB nr. L 385 van 31. 12. 1994, blz. 18.

deelstaat Noordrijn-Westfalen verlaagt zijn bijdrage van 948,5 miljoen DM in 1995 tot 889,2 miljoen DM in 1996 en vervolgens tot 862,3 miljoen DM in 1997. De bijdrage van Saarland wordt vervangen door een inschrijving in het grootboek ten laste van de overheidsbegrotingen en ten behoeve van de onderneming Saarbergwerke AG ten bedrage van 355 miljoen DM, waarvan 118,4 miljoen DM ter compensatie van het verlies in 1995 en 118,4 miljoen DM ter compensatie van het verlies in 1996 dienen. De desbetreffende bedragen worden vanaf het begrotingsjaar 1996 uitbetaald en worden in 1998 definitief afgerekend.

Met de cokeskolenregeling moet het verschil tussen de produktiekosten en de met het oog op de internationale marktvoorwaarden vrij overeengekomen verkoopprijs van kolen van dezelfde kwaliteit worden gecompenseerd. Deze steun wordt verleend in het kader van de leveringsovereenkomsten tussen de ondernemingen die krachtens artikel 3 voor steun voor de bedrijfsvoering en krachtens artikel 4 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS voor steun voor buitenbedrijfstelling in aanmerking komen, en de communautaire ijzer- en staalindustrie.

De uitkering op basis van de nieuwe steunregeling voor cokeskolen moet als een maximaal bedrag worden beschouwd. Aan het einde van de periode van drie jaar wordt voor alle leveringen door middel van een eindafrekening vastgesteld hoe groot het verschil tussen de overeengekomen prijs en de produktiekosten per ton is. In tegenstelling tot het vroegere systeem wordt de omvang van de jaarlijkse leveranties niet meer van tevoren berekend. Allen voor werkelijk geleverde hoeveelheden kan steun worden uitbetaald. Eventueel wordt na de eindafrekening het teveel aan uitbetaalde steun teruggevorderd. Voor 1995 en 1996 zijn steunuitkeringen van, respectievelijk, 2 708,5 en 2 539,2 miljoen DM gepland. Daarbovenop komen nog financiële maatregelen ten bedrage van 118,4 miljoen DM voor elk van die beide jaren in het raam van een grootboekvordering ten laste van de overheidsbegrotingen die ten behoeve van de onderneming Saarbergwerke AG werd ingeschreven.

De opneming van deze maatregel in het door de Duitse Regering ingediende moderniserings-, herstructureringsen rationaliseringsplan, de beperking van de geproduceerde hoeveelheden en de vaststelling van een steunmaximum in de loop van 1992-1994 zijn in overeenstemming met het in artikel 2, lid 1, eerste streepje, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS genoemde doel, namelijk de verwezenlijking, in het licht van de kolenprijzen op de internationale markt, van verdere vooruitgang in de richting van economische rentabiliteit teneinde de degressie van de steunmaatregelen te verwezenlijken. Overeenkomstig artikel 3 van de beschikking moeten de voorwaarden waaronder de steun wordt verleend ertoe bijdragen dat de economische rentabiliteit van de betrokken ondernemingen door daling van de produktiekosten verbetert. Er zij echter op gewezen dat de tussen 1992 en 1995 bereikte kostendaling, die volgens de door de Duitse autoriteiten meegedeelde cijfers ongeveer 3,6 % bedraagt, volkomen ontoereikend is, waarmee de noodzaak van een resoluut, tot vermindering van de produktiecapaciteit leidend optreden wordt bevestigd.

Duitsland dient ervoor te zorgen dat deze steunmaatregelen niet tot discriminatie tussen producenten, tussen kopers of tussen verbruikers zoals bedoeld in artikel 4, onder b), van het EGKS-Verdrag, leiden.

Bij de beoordeling van de steunmaatregel heeft de Commissie overeenkomstig artikel 2, lid 1, tweede streepje, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS ook rekening gehouden met de noodzaak de sociale en regionale gevolgen van de herstructurering zoveel mogelijk af te zwakken.

In het licht van het bovenstaande en gezien de door Duitsland verstrekte informatie is de voor 1995 en 1996 geplande steun in overeenstemming met de doelstellingen van genoemde beschikking alsmede met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

III

De 7 500 miljoen DM financiële steun die Duitsland voornemens is aan de steenkoolindustrie te verlenen en die bedoeld is om het verschil tussen de produktiekosten en de door de contractpartijen vrij overeengekomen verkoopprijs te compenseren, valt binnen het raam van het „fünfte Kohleverstromungsgesetz" van 12 december 1995. In dit verband moet eraan worden herinnerd dat overeenkomstig artikel 9, lid 7, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS de op basis van de derde Wet inzake de elektriciteitswinning uit kolen („dritte Verstromungsgesetz") bestaande regeling fundamenteel diende te worden gewijzigd om met de bepalingen van die beschikking verenigbaar te zijn, en dat bovendien het Bundesverfassungsgericht bij uitspraak van 11 oktober 1994 de „Kohlepfennig" genoemde heffing die in het raam van genoemd „dritte Verstromungsgesetz" ten behoeve van de Duitse steenkoolindustrie werd toegepast, ongrondwettig heeft verklaard; de heffing dient dan ook met ingang van 1 januari 1996 te vervallen.

In tegenstelling tot het vroegere heffingsmechanisme is deze steun nu opgenomen in de nationale overheidsbegroting en voldoet deze dan ook aan artikel 2, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Deze maatregel is steun voor de bedrijfsvoering in de zin van artikel 3 van de raambeschikking, ter dekking van het verschil tussen de produktiekosten en de verkoopprijs die in het licht van de situatie op de wereldmarkt vrij door de contracterende partijen is overeengekomen. De Commissie moet deze maatregel bijgevolg aan artikel 9 van die beschikking toetsen en met name nagaan of de maatregelen aan de in artikel 3 ervan vervatte specifieke criteria voldoen en daarnaast ook in overeenstemming zijn met het moderniserings-, rationaliserings- en herstructureringsplan.

Bij haar beoordeling van dit plan heeft de Commissie reeds erop gewezen dat het weinig waarschijnlijk is dat het concurrentievermogen van de Duitse steenkoolindustrie merkbaar verbetert en dat een noemenswaardige vermindering van de steun dan ook alleen door een stapsgewijze en continue inkrimping van de produktiecapaciteit van de betrokken ondernemingen kan worden verwezenlijkt.

In dit verband dient eraan te worden herinnerd, dat de tussen 1992 en 1995 bereikte kostenvermindering, die volgens de door de Duitse autoriteiten verstrekte cijfers ongeveer 3,6 % bedraagt, volkomen ontoerekend is, waarmeer de noodzaak van een resoluut, tot vermindering van de produktiecapaciteit leidend optreden wordt bevestigd. De Commissie behoudt zich bijgevolg na het verstrijken van de geldigheidsduur van de onderhavige beschikking het recht voor een aanvulling van het moderniserings-, rationaliserings-, en herstructureringsplan te eisen, teneinde te kunnen vaststellen of de van Duitse zijde geleverde inspanningen toereikend zijn geweest.

De Commissie is evenwel van mening dat de Duitse beslissing om met ingang van 1996 een steunplafond voor kolen voor de elektriciteitswinning in te stellen en in aansluiting daarop de steunbedragen stapsgewijze te verlagen, namelijk tot 7 500 miljoen DM in 1996, 7 000 miljoen DM in 1997 en 7 000 miljoen DM in 1998, met het oog op de doelstelling van artikel 2, lid 1, eerste streepje, van genoemde beschikking een stap in de goede richting is.

Bij de beoordeling van de steunmaatregel heeft de Commissie overeenkomstig artikel 2, lid 1, tweede streepje, ook rekening gehouden met de dringende noodzaak de sociale en regionale gevolgen van de herstructurering zoveel mogelijk af te zwakken.

In het licht van het bovenstaande en gezien de door Duitsland verstrekte informatie is de voor 1996 geplande steun in overeenstemming met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS alsmede met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

IV

Er is voorzien in 97 miljoen DM steun ter financiering van de „Bergmannsprämie". Deze steun moet de mijnbouwondernemingen in staat stellen vakkundig ondergronds personeel te behouden. De steun bedraagt 10 DM per ploegendienst ondergronds en dekt bijgevolg onrechtstreeks een deel van het verschil tussen de produktiekosten en de verwachte verkoopopbrengst. In de kennisgeving van de Duitse Regering wordt gesteld dat deze steun een premie voor mijnwerkers is, die bovendien de produktiekosten vermindert. Het gaat derhalve om een steunmaatregel die aan artikel 3 van de beschikking moet worden getoetst.

De steunmaatregel moet ertoe bijdragen de produktiviteit zoveel mogelijk te doen stijgen en vergemakkelijkt daardoor de herstructurering en rationalisering van de steenkoolindustrie. Hij draagt daardoor ook bij tot de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, eerste streepje, genoemde doelstelling, namelijk de verwezenlijking, in het licht van de kolenprijzen op de wereldmarkt, van verdere vooruitgang in de richting van economische rentabiliteit, teneinde de degressie van de steunmaatregelen te verwezenlijken.

Bij de beoordeling van de steun heeft de Commissie overeenkomstig artikel 2, lid 1, tweede streepje, ook rekening gehouden met de dringende noodzaak de sociale en regionale gevolgen van de herstructurering zoveel mogelijk te verzachten.

Wat de produktiekosten betreft, moet nogmaals eraan worden herinnerd dat ondanks een lichte daling bij constante prijzen, zoals waargenomen in de laatste jaren, vanaf 1997 nieuwe inspanningen nodig zullen zijn als eerste stap in de richting van een reële, trendmatige daling van de produktiekosten, uitgedrukt in prijzen van 1992, in de zin van artikel 3, lid 2, tweede alinea.

Met deze steun stijgt de economische rentabiliteit van de betrokken ondernemingen overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 van de beschikking, doordat de produktiekosten als gevolg van een toename van de produktiviteit dalen.

In het licht van het bovenstaande en gezien de door Duitsland verstrekte informatie is de voor 1996 geplande steun in overeenstemming met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS alsmede met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

V

De steun ter dekking van buitengewone lasten ten behoeve van de ondernemingen Ruhrkohle AG, Saarbergwerke AG, Gewerkschaft Auguste Victoria, Sophia Jacoba GmbH en Preussag ten bedrage van 200 miljoen DM

dient ter dekking van extra kosten in verband met de afwatering in bedrijven die in het kader van de herstructureringsmaatregelen werden stilgelegd en die zich in de nabijheid van actieve mijninstallaties bevinden. Daar in de stilgelegde mijnen niet of slechts in beperkte mate wordt afgewaterd, vloeit een deel van het water, dat nu geenszins aan de bestaande produktie gebonden is, naar de in de nabijheid gelegen actieve mijn, hetgeen extra kosten veroorzaakt.

Deze steun geldt volgens punt II, onder b), van de bijlage bij Beschikking nr. 3632/93/EGKS uitdrukkelijk als een maatregel die ter dekking van door de herstructurering veroorzaakte uitgaven voor de watervoorziening en de lozing van afvalwater bedoeld is; overeenkomstig artikel 5 van de beschikking mag deze steun niet meer bedragen dan de kosten.

De Commissie heeft de door Duitsland verstrekte informatie en de contracten tussen de overheid en de ondernemingen getoetst en vastgesteld dat aan deze voorwaarden is voldaan.

Deze steun vermindert het gebrek aan financieel evenwicht bij de betrokken ondernemingen en stelt ze in staat hun activiteiten voort te zetten. Bijgevolg voldoet hij aan de in artikel 2, lid 1, van de beschikking genoemde doelstellingen.

VI

Duitsland ziet erop toe dat de krachtens deze beschikkingen toegekende steunbedragen bij geen enkele onderneming en geen enkele produktie-eenheid meer bedragen dan het verschil tussen de produktiekosten en de verwachte inkomsten.

Krachtens artikel 3, lid 1, tweede streepje, en artikel 9, leden 2 en 3, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS moet de Commissie de voor de lopende produktie toegekende steun toetsen aan de doelstellingen van de artikelen 3 en 4 van die beschikking. Zij dient derhalve van de hoogte en van de verdeling van de uitgekeerde bedragen in kennis te worden gesteld,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Duitsland wordt gemachtigd de volgende maatregelen ten gunste van de steenkoolindustrie te treffen:

— 2 708,5 miljoen DM voor het jaar 1995 en 2 539,2 miljoen DM steun voor het jaar 1996 voor de afzet van steenkool en cokes aan de ijzer- en staalindustrie van de Gemeenschap naast een financiële maatregel ten behoeve van de onderneming Saarbergwerke AG ten bedrage van 118,4 miljoen DM voor het jaar 1995 en 118,4 miljoen DM voor het jaar 1996 in het raam van een grootboekvordering ten laste van de overheidsbegrotingen;

— 7 500 miljoen DM steun voor betalingen in het jaar 1996 aan de Duitse steenkoolindustrie in het kader van de vijfde Wet inzake de elektriciteitswinning uit kolen („fünfte Verstromungsgesetz") van 12 december 1995;

— 97 miljoen DM steun voor het jaar 1996 voor het behoud van het ondergronds werkend personeel („Bergmannsprämie");

— 200 miljoen DM steun voor het jaar 1996 ter dekking van buitengewone lasten ten behoeve van de ondernemingen Ruhrkohle AG, Saarbergwerke AG, Gewerkschaft Auguste Victoria, Sophia Jacoba GmbH en Preussag.

Artikel 2

Duitsland garandeert dat steun voor geschrapte of overgewaardeerde uitgaven voor in deze beschikking genoemde posten wordt terugbetaald.

Artikel 3

Duitsland deelt de Commissie uiterlijk op 30 september 1996 en vervolgens uiterlijk op 30 september 1997 de bedragen mee die in het boekjaar 1995, respectievelijk in het boekjaar 1996 daadwerkelijk werden uitgekeerd.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de Bondsrepubliek Duitsland.

Gedaan te Brussel, 30 april 1996.

Voor de Commissie

Christos PAPOUTSIS

Lid van de Commissie